

N:o 60.

Af Herr Anders Larsson: Derom, att den till folkskolelärarne utgående kontanta aflöning bekostas af staten att från och med år 1881 utgå på de vilkor, som Kongl. kungörelsen den 16 Juni 1875 närmare bestämmer.

Att folkundervisningen inom vårt land är en lifsfråga för svenska folket och för landets sjelfbestånd och utveckling är en sak som ingen lärer betvifla; också har såväl Regering som Riksdag åt denna angelägenhet med rätta egnat stor uppmärksamhet och nekas kan icke, att de flesta af de åtgärder, som blifvit vidtagna för befrämjande af folkupplysningens stora sak, haft välgörande verknin- gar. Af dessa åtgärder torde dock ingen i fullare mått motsvarat och uppfyllt de förväntningar man derom hade, än den åtgärden som Riksdagen vidtog, då den beslutade ått staten skulle lemna $\frac{2}{3}$ delar af folkskolelärarnes kontanta aflöning. Genom den hjälp församlingarne derigenom erhållit, och genom det rättvisa sätt hvarpå den meddelas, enär bidraget utgår direkt till hvarje skola, erhöil vårt skol- väsende en lyftning som det i annat fall aldrig kommit till.

Då man emellertid vet att den beträdda vägen är riktig och till sina föl- der högst välgörande, anser jag att rättvisan och det goda ändamålet kräfver att något vidare fortgå på densamma, eller som man säger taga steget fullt ut deri- genom att staten bekostar den kontanta aflöningen till landets folkskolelärare. Emot ett sådant förslag, för hvilket som jag tror många goda skäl tala, torde icke något annat giltigt skäl eller invändning kunna göras än den, att statens tillgångar för närvarande ej tåla vid denna ökade utgift. Häremot anser jag mig endast behöfva erinra, att genom bifall till mitt förslag går icke ett öre mera ut ur folkets fickor än nu, ty skolelärarne skola ju i alla fall hafva sin lön.

Det må slutligen tillätas mig något påpeka de höga belopp som från staten utgått och årligen utgå för den högre bildningen, såväl till läroverksbyggnader som lärares aflöning och pensionering — en sak som jag visst icke klandrar, tvärtom —

men då den lägre bildningen eller folkupplysningen äfven i sin mån förtjenar all den uppmuntran och understöd som möjligen kan komma den till del, samt i öfrigt en i möjligaste mätto jemn fördelning af både rättigheter och skyldigheter är i allo önskvärd, vågar jag vördsamt föreslå, det Riksdagen beslutar,

att den till folkskolelärarne utgående kontanta affönningen bekostas af staten, att från och med år 1881 utgå på de vilkor som Kongl. Kungörelsen den 16 Juni 1875 närmare bestämmer.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 21 Januari 1880.

Anders Larsson.

N:o 61.

Af Herr Pehr Pehrsson: Angående införseltull å majs.

Det är ett känt förhållande att importen af majs allt jemt är i stigande. Ifrån det att under åren 1871—1872 endast 150 kubikfot infördes i landet och 1873 inkom 608 kubikfot, steg denna införsel 1874 till 49,552 kubikfot. År 1875 föll visserligen majs-importen ned till 8,731 kubikfot, men endast för att året derpå eller 1876 stiga upp till 233,301 kubikfot, 1877 utgjorde den införda majsen 200,434 kubikfot och 1878 384,202 kubikfot samt enligt mig särskildt meddelad upplysning från Kongl. Generaltullstyrelsens revisionsbyrå hafva under loppet af Januari—November 1879 införts 227,303 kubikfot.

Då man tager i betraktande att denna importerade majs nästan uteslutande användts för tillverkning af brännvin, torde saken förtjena Riksdagens uppmärksamhet, och är det med anledning häraf jag vill framställa följande jemförelse:

Hos köpmannen här i landet fås majs vanligen för 5 kronor centnern. Under de 2:ne sista månaderna sistlidne år har priset varit något högre, men under mer än första hälften af samma år kunde majs köpas under 5 kronor per